

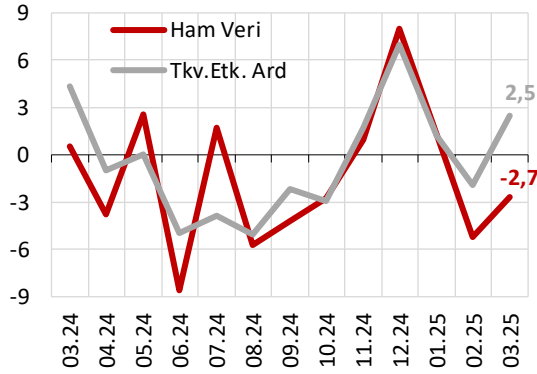
Makro: Sanayi üretiminde sektörler geneline yayılmayan kuvvetli aylık artış

Mart ayında sanayi üretimi aylık bazda %3,4 ile güçlü artış kaydederken, yıllık bazda takvim etkileriyle %2,7 geriledi. İlk çeyrekte SÜE yıllık bazda %2,2 daralırken, bir önceki çeyreğe göre %1,8 yükseldi. Mart ayındaki aylık artışın genele yayılmadığı ve oynaklığı yüksek kalemlerin ihracat kanalıyla aylık artışın önemli bir kısmını oluşturduğu görülüyor. Diğer taraftan, SÜE (m.a.) ilk çeyrekte çeyreklik bazda güçlü artış eğilimini koruyor görünse de ocak-şubat-mart aylarında birikimli olarak %0,84 düştü. Ekim 2024'teki düşük SÜE değerinin neden olduğu baz etkisi çeyreklik ortalamanın artışını sağlayan faktör oldu. Bu nedenle, ilk çeyrek içinde SÜE'de bir zayıflama olduğunu not etmekte fayda var. Sıkılaştırılan finansal koşullar ile yerel ve küresel ölçekte artan belirsizlikler SÜE'deki zayıflama eğiliminin ikinci çeyrekte de devam edeceği sinyalini veriyor. Nisan ayına ilişkin öncü dış ticaret verileri de mart ayında ihracat kaynaklı hareketin düzeltmesinin gerçekleşeceğine işaret ediyor.

Mart ayında Sanayi Üretim Endeksi (SÜE), mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış (m.a.) olarak aylık bazda %3,4 artarken, yıllık bazda %2,7 geriledi (Grafik 1, 2 ve 3). Ham verideki yıllık daralma olağan takvim etkilerinden (geçen yılın mart ayına göre çalışılan günü sayısının 1,5 gün az olmasından) kaynaklandı. Söz konusu takvim etkilerinden arındırılmış olarak ise SÜE yıllık bazda %2,5 büyümeye kaydetti.

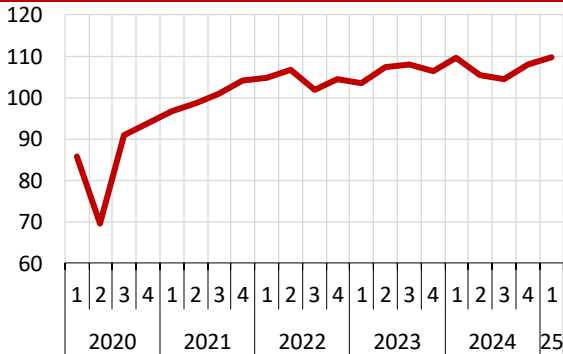
Çeyreklik bazda, SÜE (m.a.) geçen yılın son çeyreğine göre %1,8 artarken (Grafik 4), yıllık bazda %2,2 daraldı. Mart ayında olduğu gibi çeyrek genelinde de geçen yılın ilk çeyreğine göre daha az (2,5 gün) çalışma günü vardı. Dolayısıyla, ilk çeyrekte takvim etkisinden arındırılmış yıllık büyüme %0,7 ile sınırlı da olsa artış yönünde oldu. İlk çeyrekteki çeyreklik ve yıllık değişim değerleri, SÜE'nin GSYİH yıllık büyümesine negatif, GSYİH çeyreklik büyümesine ise pozitif katkı yapacağına işaret ediyor.

Grafik 1. SÜE (yıllık % değişim)

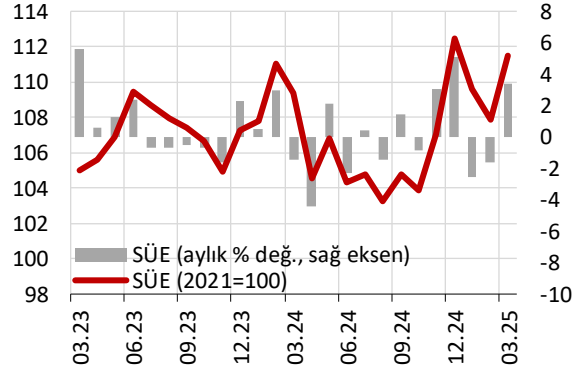
Kaynak: TÜİK

Grafik 3. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

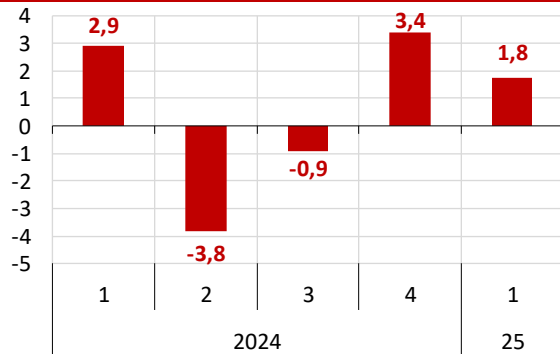
Kaynak: TÜİK

Grafik 2. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış)

Kaynak: TÜİK

Grafik 4. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, çeyreklik % değişim)

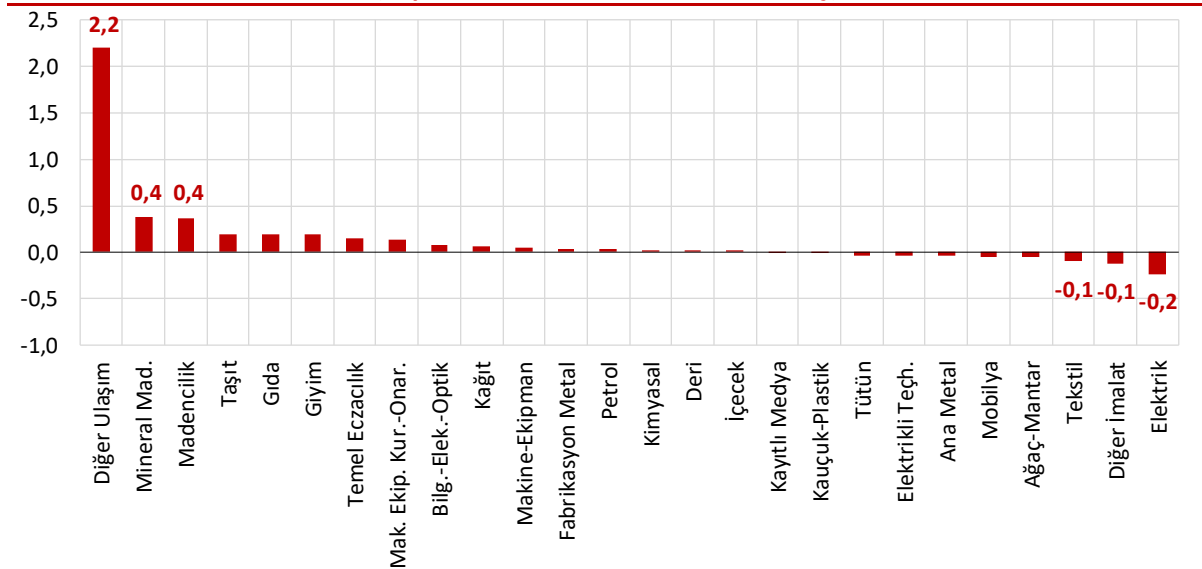
Kaynak: TÜİK

Sektörel veriler SÜE'deki artışın birkaç sektörde yoğunlaştığını ve ana eğilimde genele yayılan bir toparlanma olmadığını gösterdi. Nitekim, aylık SÜE artışına en yüksek katkı 2,3 puan ile **diğer ulaşım araçlarından** geldi (Grafik 5). Aylık bazda yüksek oynaklık sergileyen ve savunma sanayi ürünlerinin de bulunduğu bu sektöre ilişkin dış ticaret verileri, bu gelişmede ihracat artışının rol oynadığını ortaya koydu. Nisan ayı ihracatına ilişkin TİM verilerine göre ise, savunma ve havacılık ihracatında mart ayındaki artış nisan ayında büyük ölçüde geri alındı. Bu nedenle nisan ayında diğer ulaşım araçlarında üretimin düzeltme yaparak SÜE'yi belirgin şekilde sınırlamasını bekliyoruz.

Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (m.a.) da aylık %6,1 artarak toplam sanayi üretim büyümesine 0,37 puan katkı yaptı. Cam, seramik, porselen gibi alt sektörlerin de yer aldığı bu endeksin aylık yükselişinde ana belirleyicilerin geçtiğimiz aylarda yüksek dalgalanma gösteren **çimento ve beton** (sırasıyla %13,4 ve %9,8 artış) olduğu görülüyor.

SÜE aylık büyümesine en fazla katkı sunan üçüncü imalat sanayi sektörü ise dış talep çekişli olarak **motorlu kara taşıtları** oldu. Bu sektörler haricinde toplam imalat sanayinde ve ihracatta yüksek paya sahip giyim ve gıda üretimi (m.a.) sırasıyla aylık %4 ve %1,5 büyüdü. Diğer taraftan, son 3 aydır üst üste daralan **tekstil üretimi** (m.a.) martta aylık %1,5 küçülerek SÜE büyümesini 0,11 puan aşağı çekti.

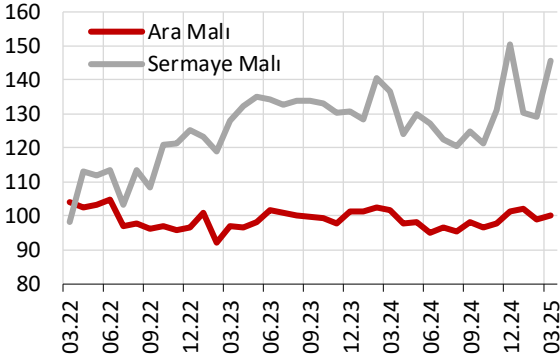
Grafik 5. Mart Ayı SÜE Aylık Değişimine Katkılar
(% puan, mevsimsellikten arındırılmış)

Kaynak: TÜİK, Akbank

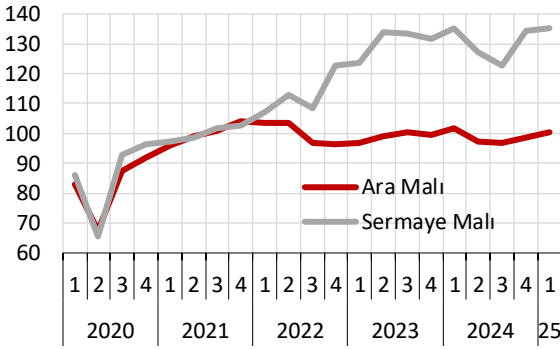
Mal grupları bazında bakıldığında ise; sermaye malları aylık %12,7 güçlü artış kaydetti (Grafik 6). Sermaye malları içerisinde yer alan diğer ulaşım araçları ve bilgisayar, elektronik ve optik aletlerin imalatı sektörlerinde yüksek oynaklık sermaye malları üretiminin de oynak bir seyir izlemesine neden oluyor. Dayanısız tüketim malları %2,1, ara malı ise %1,0 büyüdü (Grafik 6 ve 7). Şubat'ta %2,3 daralan dayanıklı tüketim malları martta da %2,8 daraldı. Enerji üretimi ise %0,6 ile Eylül 2024'ten bu yana ilk kez küçüldü. Çeyreklik bazda ise mal gruplarındaki üretim artışı genele yayıldı (Grafik 8 ve 9).

Grafik 6. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

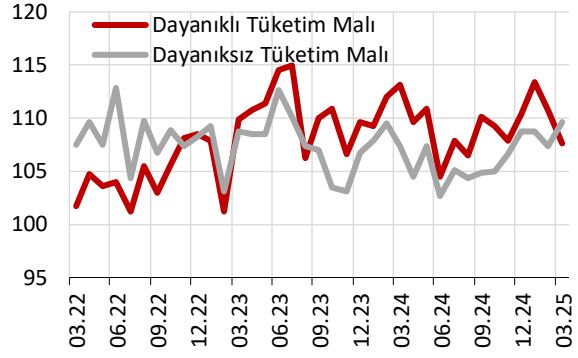
Kaynak: TÜİK

Grafik 8. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

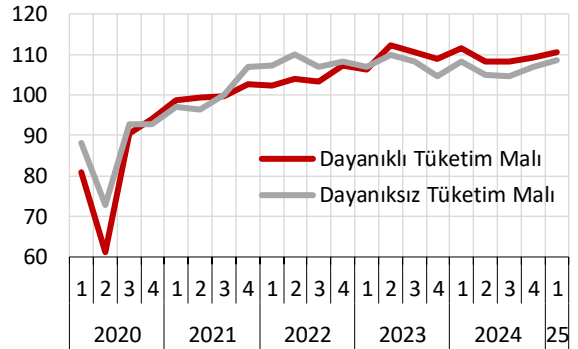
Kaynak: TÜİK

Grafik 7. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

Kaynak: TÜİK

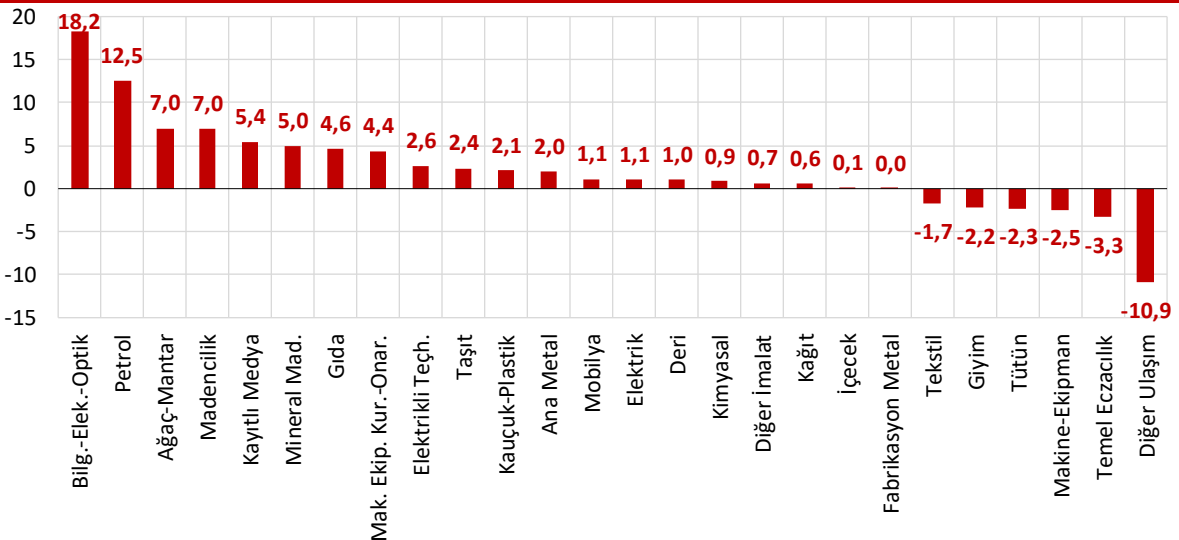
Grafik 9. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

Kaynak: TÜİK

SÜE çeyreklik bazda %1,8 artış kaydetti. Bu dönemde bilgisayar, elektronik ve optik aletler (%18,2), kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri (%12,5) ve ağaç ve mantar (%7,0) çeyreklik bazda en çok artan ilk 3 sektör oldu. Diğer ulaşım araçları (%-10,9), temel eczacılık ürünleri (%-3,3) ve makine ve ekipman imalatı (%-2,5) ise en fazla daralan ilk 3 sektör oldu (Grafik 10).

Grafik 10. Sektörler İtibarıyla Çeyreklik Değişim (% mevsimsellikten arındırılmış, Ç1)

Kaynak: TÜİK, Akbank

Tablo 1. Sanayi Üretim Endeksi (Yıllık Yüzde Değişim)

	Ara.24	Oca.25	Şub.25	Mar.25	2024-Ç2	2024-Ç3	2024-Ç4	2025-Ç1
Toplam Sanayi	8,0	1,3	-5,2	-2,7	-3,1	-2,8	2,2	-2,2
Madencilik ve Taşocakçılığı	3,5	-0,7	-7,6	1,8	9,0	0,9	-4,2	-2,0
Kömür ve Linyit Çıkartılması	3,9	-5,7	-5,1	9,8	27,1	16,2	1,8	-0,6
Ham Petrol ve Doğal Gaz Çıkarımı	120,7	49,6	41,2	38,1	51,2	53,4	68,9	42,8
Metal Cevherleri Madenciliği	-17,4	-8,2	-18,0	1,7	1,8	-12,4	-22,0	-8,0
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	-4,4	-0,2	-12,2	-13,0	-4,7	-5,8	-8,1	-8,6
İmalat Sanayi	7,8	1,3	-6,0	-3,4	-4,5	-3,3	1,8	-2,8
Gıda Ürünleri İmalatı	-1,4	-3,7	0,5	3,8	1,5	0,1	-1,9	0,1
İçeceklerin İmalatı	9,7	0,3	-9,8	-1,6	5,3	-2,4	6,2	-3,7
Tütün Ürünleri İmalatı	5,0	1,6	-5,9	-15,9	0,3	-0,7	3,3	-7,2
Tekstil Ürünleri İmalatı	5,4	1,7	-5,7	-10,4	-6,0	-2,4	3,4	-5,0
Giyim Eşyaları İmalatı	9,6	6,6	-2,7	-4,2	-12,7	4,2	10,5	-0,2
Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	-0,4	4,6	-5,3	-6,5	-16,4	-9,6	-4,6	-2,6
Ağaç ve Mantar Ürünleri İmalatı	5,8	0,9	1,1	-4,7	-13,8	-10,6	-1,5	-1,0
Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	8,0	2,4	-6,3	-5,9	-0,4	-4,0	3,0	-3,4
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	-2,1	3,0	-7,2	-10,4	-10,2	3,2	-7,7	-5,2
Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ür.	-5,7	4,8	2,3	5,9	6,0	-6,9	-10,2	4,4
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	3,9	1,4	-6,1	-6,8	-1,1	1,8	1,5	-3,9
Temel Eczacılık Ürünlerinin İmalatı	-15,6	-5,8	-20,3	-11,7	-7,2	-17,7	-8,7	-12,9
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	-0,1	-3,1	-9,7	-12,0	-8,4	-5,4	-3,1	-8,4
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ür.	-2,0	3,4	-12,8	-5,7	-5,0	-4,8	-2,2	-5,2
Ana Metal Sanayii	2,7	1,6	0,3	-2,1	2,0	4,7	3,7	-0,1
Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	18,2	5,4	4,7	1,7	-7,3	-0,3	12,3	3,9
Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ür.	19,0	16,8	22,3	-12,4	-9,7	-15,3	-1,3	4,6
Elektrikli Teçhizat İmalatı	-4,3	3,0	-3,5	-8,2	0,2	2,9	-1,9	-3,3
Makine ve Ekipman İmalatı	-5,9	-5,8	-8,9	-11,4	-11,3	-10,1	-7,5	-8,9
Motorlu Kara Taşıtı İmalatı	-6,0	-11,4	-16,1	-9,5	-8,7	-11,5	-10,6	-12,4
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	65,3	1,6	-46,3	30,4	-1,3	-17,5	29,5	-5,8
Mobilya İmalatı	8,0	5,1	-6,7	-10,3	-12,6	-3,4	4,0	-4,4
Diğer İmalatlar	-6,7	4,3	1,5	-11,8	-7,3	0,9	-3,1	-2,3
Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	25,1	16,2	2,9	10,6	9,7	4,4	9,1	9,5
Elektrik, Gaz, Buhar	11,4	5,0	7,2	2,9	6,3	4,3	10,0	5,0
Toplam Sanayi	8,0	1,3	-5,2	-2,7	-3,1	-2,8	2,2	-2,2
Ara Mali	1,0	0,8	-6,9	-7,4	-3,3	-2,6	-0,7	-4,6
Dayanıklı Tüketim Mali	1,1	6,3	-3,6	-11,7	-3,1	-0,7	-0,2	-3,6
Dayanısız Tüketim Mali	0,7	-1,3	-3,3	-2,1	-5,5	-1,9	0,2	-2,2
Enerji	11,5	6,2	6,9	6,1	9,9	4,7	7,6	6,4
Sermaye Mali	22,1	2,4	-10,0	3,3	-6,5	-7,4	5,9	-1,5
Düşük Teknoloji	3,4	0,8	-2,9	-4,3	-5,3	-1,1	1,9	-2,1
Orta-Düşük Teknoloji	4,0	3,1	-4,9	-3,3	-2,6	-2,2	0,6	-1,8
Orta-Yüksek Teknoloji	1,5	-3,8	-6,4	-2,2	-2,4	-5,2	-1,5	-4,1
Yüksek Teknoloji	49,5	15,3	-27,8	-0,5	-17,1	-14,6	16,1	-6,8

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. Sanayi Üretim Endeksi (Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış)

	Aylık Yüzde Değişim				Çeyreklik Yüzde Değişim			
	Ara.24	Oca.25	Şub.25	Mar.25	2024-Ç2	2024-Ç3	2024-Ç4	2025-Ç1
Toplam Sanayi	5,1	-2,5	-1,6	3,4	-3,8	-0,9	3,4	1,8
Madencilik ve Taşocakçılığı	1,9	7,4	-7,4	8,2	-3,6	-0,9	-3,1	7,0
Kömür ve Linyit Çıkarılması	3,3	0,9	-6,2	15,6	4,6	-3,6	-5,5	4,7
Ham Petrol ve Doğal Gaz Çıkarımı	2,7	2,1	0,0	3,1	12,5	9,6	5,8	5,4
Metal Cevherleri Madenciliği	2,0	11,2	-13,2	15,5	-6,4	-4,3	-7,1	9,7
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	0,1	11,9	-5,4	1,2	-12,0	-0,1	-1,5	8,1
İmalat Sanayi	5,7	-3,2	-1,7	3,7	-4,3	-1,1	3,9	1,5
Gıda Ürünleri İmalatı	2,3	1,7	0,3	1,5	-5,3	-0,3	2,7	4,6
İçeceklerin İmalatı	5,2	-0,4	-2,6	0,8	-4,0	-5,9	9,7	0,1
Tütün Ürünleri İmalatı	2,0	-3,0	3,6	-8,7	-0,8	-0,7	0,0	-2,3
Tekstil Ürünleri İmalatı	3,0	-3,0	-1,3	-1,5	-1,2	-1,0	2,9	-1,7
Giyim Eşyaları İmalatı	2,4	-2,2	-4,8	4,0	2,0	2,5	1,4	-2,2
Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	3,7	0,6	-5,8	1,7	-0,1	-2,0	0,9	1,0
Ağaç ve Mantar Ürünleri İmalatı	10,4	-1,7	3,7	-3,5	-12,6	1,1	8,2	7,0
Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	4,4	-2,3	-2,0	2,5	-2,6	-0,9	2,9	0,6
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	2,6	5,4	-1,2	-0,2	1,0	2,7	-10,6	5,4
Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ür.	-1,9	8,2	-1,3	1,1	-2,8	-8,3	3,8	12,5
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	2,0	0,1	-1,9	0,4	-3,2	-1,2	3,0	0,9
Temel Eczacılık Ürünlerinin İmalatı	-7,7	2,0	-4,6	10,4	-5,9	-1,2	0,3	-3,3
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	6,7	-0,7	-2,5	-0,1	-6,6	-1,1	1,5	2,1
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ür.	1,2	8,5	-8,7	6,1	-6,0	-1,7	1,6	5,0
Ana Metal Sanayii	0,7	2,0	-1,9	-0,8	-3,9	1,0	3,3	2,0
Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	5,7	-8,5	4,5	0,5	-2,3	3,2	7,1	0,0
Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ür.	58,9	-10,5	4,6	3,3	-9,9	1,1	0,2	18,2
Elektrikli Teçhizat İmalatı	2,3	-0,2	1,4	-1,0	-3,8	1,3	-0,3	2,6
Makine ve Ekipman İmalatı	4,7	-4,0	-1,9	1,2	-4,4	-1,0	2,2	-2,5
Motorlu Kara Taşıtı İmalatı	4,0	-1,4	1,7	3,2	-7,9	-5,3	0,6	2,4
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	26,1	-36,5	-19,1	80,5	-10,0	-15,8	36,4	-10,9
Mobilya İmalatı	5,9	0,7	-3,9	-1,7	-4,6	-0,2	3,4	1,1
Diğer İmalatlar	-3,4	4,5	-0,3	-5,7	-3,1	2,1	1,0	0,7
Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	14,7	-6,4	1,6	4,2	1,5	1,7	4,8	4,4
Elektrik, Gaz, Buhar	0,3	-0,8	3,5	-3,5	2,1	1,8	1,5	1,1
Toplam Sanayi	5,1	-2,5	-1,6	3,4	-3,8	-0,9	3,4	1,8
Ara Malı	3,5	1,0	-3,0	1,0	-4,7	-0,3	1,9	1,9
Dayanıklı Tüketim Malı	2,4	2,7	-2,3	-2,8	-2,8	-0,1	0,9	1,3
Dayanısız Tüketim Malı	1,9	0,0	-1,3	2,1	-3,2	-0,1	1,9	1,7
Enerji	0,2	1,4	1,3	-0,6	1,8	-0,5	1,7	4,0
Sermaye Malı	14,8	-13,4	-0,7	12,7	-5,9	-3,4	9,3	0,6
Düşük Teknoloji	2,8	-0,1	-1,4	0,3	-3,1	0,0	2,5	1,4
Orta-Düşük Teknoloji	3,7	1,2	-2,9	2,0	-3,9	-0,7	3,0	3,1
Orta-Yüksek Teknoloji	1,0	-3,1	0,8	3,1	-1,8	-4,3	3,3	0,8
Yüksek Teknoloji	52,3	-31,7	-7,6	43,4	-21,1	3,1	20,2	-2,0

Kaynak: TÜİK

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomik.arastirmalar@akbank.com

Çağlar Yüncüler - Müdür

Caglar.Yunculer@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Sercan Pişkin

Sercan.Piskin@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil, suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ her an, hiçbir şekil ve surette ön ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.Ş, Ak Yatırım A.Ş ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

